

РЕЧНИК НА АКТИВНИ ГЛАГОЛИ

• настръйвам

Дефиниция:

нагласявам леко, с цел постигане на точност

Пример за употреба:

процес на работа, машина, производствена система, апаратура/инсталация, производствен процес, уред

• съветвам

Дефиниция:

давам съвет/мнение на един или повече души

Пример за употреба:

ръководство, персонал

• разпределям

Дефиниция:

определям или предназначавам за определени цели

Пример за употреба:

ресурси

• анализирам (компоненти/съставки)

Дефиниция:

правя математически, химически или граматически анализ

Пример за употреба:

компоненти/съставки, кръв

• анализирам (информация)

Дефиниция:

да изследваш нещо в детайли с цел да разкриеш смисъла и същността му

Пример за употреба:

информация, данни

Синоними:

синтезирам (данни), събирам, разпространявам

• **предвиждам / прогнозирам**

Дефиниция:

предугаждам бъдещето и действам предварително

Пример за употреба:

работа, действия

Синоними:

предотвратявам, предпазвам

• **предвиждам / прогнозирам**

Дефиниция:

предугаждам бъдещето и действам предварително

Пример за употреба:

работа, действия

Синоними:

оценявам / преценявам (нужди)

• **прилагам (правила)**

Дефиниция:

използвам на практика

Пример за употреба:

принципи, правила, стандарти (за хигиена и безопасност)

- прилагам маркетингови техники

Дефиниция:

използвам техники с цел да повиша продажбите

Пример за употреба:

пазар

Синоними:

рекламирам, промотирам (продукт)

- сглобявам

Дефиниция:

събирам на едно място съставни части (частите на машина или др.)

Пример за употреба:

скеле, апаратура, елементите на дадена структура

- оценявам/ преценявам (обучение)

Дефиниция:

определям стойността на нещо, давам оценка на изпълнение

Пример за употреба:

персонал, обучение

Синоними:

набирам

- оценявам / преценявам (нужди)

Дефиниция:

правя оценка на стойността и важноста на нещо

Пример за употреба:

нужди, трудности, рискове, компетенции

Синоними:

предвиждам / прогнозирам

• **подкрепям (ръководство)**

Дефиниция:

осигурявам помощ или подкрепа

Пример за употреба:

ръководство

• **отглеждам**

Дефиниция:

грижа се, произвеждам, развъждам / по-добри породи животни или по-добри сортове растения

Пример за употреба:

животни

Синоними:

култивирам

• **стойност / бюджет**

Дефиниция:

определям стойността на даден продукт, услуга и т.н.

Пример за употреба:

меню, инвестиция

• **строя**

Дефиниция:

правя, конструирам като събирам съставните части или материали

Пример за употреба:

стена, постройка

Синоними:

сглобявам

• **КУПУВАМ**

Дефиниция:

придобивам нещо като плащам или обещавам да платя определена сума пари или неговата равностойност; закупувам

Пример за употреба:

стоки, услуги

• **ИЗЧИСЛЯВАМ**

Дефиниция:

решавам една или повече математически задачи, пресмятам

Пример за употреба:

стойност

• **калибрирам**

Дефиниция:

проверявам точността /на даден измервателен уред

Пример за употреба:

машина, инструмент

• **агитирам / промотирам**

Дефиниция:

привличам гласове, поръчки и т.н.

Пример за употреба:

пазар, клиенти

Синоними:

демонстрирам (маркетинг), рекламирам, промотирам (продукт)

• **провеждам / извършвам**

Дефиниция:

водя до успешен финал; постигам

Пример за употреба:

проверка, качествен контрол, проучване, задача, работа, поддръжка, интервю, медицински преглед или лечение, поправка, насаждение/насаждам, реколта, операция/маневра, локализация, измерение, сделка, поддръжка, довършителни дейности, настройка, доставка, начална настройка на апаратура, транспортиране, диагностика, оценка, проверка на багаж, медицински анализ, техническа инспекция, сглобяване

• **проверявам**

Дефиниция:

изследвам, проучвам (факти, продукт и т.н.. с цел да определя тяхната точност, качество, прогрес, особено когато става бързо или проверката е неофициална)

Пример за употреба:

спазване на принципи, качество, апаратура, схема на работа

• **почиствам / мия**

Дефиниция:

премахвам мръсотия, прах и т.н.

Пример за употреба:

чисти, помещения

Синоними:

елиминирам

• сътруднича си

Дефиниция:

работя с един или повече души върху съвместен проект

Пример за употреба:

проект, тестване, ръководство, атестация на служителите, набиране на нови служители, техническа поддръжка, определяне на стратегия, планиране, превантивни мерки, научноизследователска работа

• събирам / трупам (данни)

Дефиниция:

събирам

Пример за употреба:

информация, данни

Синоними:

синтезирам (данни), събирам, разпространявам

• сравнявам

Дефиниция:

изследвам с цел да открия приликите и разликите

Пример за употреба:

данни, информация, резултати

• събирам

Дефиниция:

събирам в едно неща от различно естество или източници

Пример за употреба:

с цел да направя списък, каталог, инвентарен опис

Синоними:

конфигурирам/настройвам (апаратура)

• **приключвам**

Дефиниция:

предприемам заключителни действия , уреждам

Пример за употреба:

пазар, договор, продажби

• **конфигурирам/настройвам (апаратура)**

Дефиниция:

настройвам по определен начин

Пример за употреба:

апаратура, компютър, работно място

• **свързвам се с**

Дефиниция:

осъществявам връзка, контакт с някого

Пример за употреба:

доставчик, клиенти

• **контролирам / управлявам**

Дефиниция:

направлявам или управлявам (машина)

Пример за употреба:

машина

• **координирам**

Дефиниция:

организирам и подреждам (разнообразни елементи) в хармония

Пример за употреба:

хора, работа, намеса, производствен процес, изпълнение на задълженията

Синоними:

организирам (ръководство)

• създавам (база данни)

Дефиниция:

поставям началото на нещо

Пример за употреба:

база данни, информация

Синоними:

събирам

• култивирам

Дефиниция:

засаждам, грижа се за, събирам реколтата на растения и подобрявам техните качества с труд и умения

Пример за употреба:

растения, житни култури

Синоними:

доставям / зареждам

• сека, насичам

Дефиниция:

нарязвам на парчета

Пример за употреба:

суров материал, дървета

- справям се с (досие)

Дефиниция:

вземам мерки за

Пример за употреба:

досие, оплакване

- решавам, вземам решение

Дефиниция:

намирам отговор, разрешавам (проблем)

Пример за употреба:

политика, разпределение на ресурси

- дефинирам

Дефиниция:

давам точното значение (думи, термини и т.н.)

Пример за употреба:

база данни, термин

Синоними:

създавам (база данни)

- делегирам/ разпределям

Дефиниция:

разпределям (задължения, власт и т.н..) на друго лице или представител

Пример за употреба:

задачи

Синоними:

разпределям

• ДОСТАВЯМ

Дефиниция:

нося (стоки и др.) на даден адрес, предимно с цел дистрибуция (на стоки, продукти)

Пример за употреба:

продукти

• ДЕМОНСТРИРАМ (МАРКЕТИНГ)

Дефиниция:

показвам, управлявам и пояснявам как функционира /дадена машина, продукт и т.н.

Пример за употреба:

продукт

Синоними:

рекламирам, промотирам (продукт)

• ОПИСВАМ

Дефиниция:

изброявам, посочвам характеристики или представям с думи

Пример за употреба:

продукт, обхват

Синоними:

демонстрирам (маркетинг), пояснявам

• ПРОЕКТИРАМ, СЪЗДАВАМ КОНЦЕПЦИЯ (ОБУЧЕНИЕ)

Дефиниция:

разработвам структурата и вида на нещо под формата на скица, очертания, модел или план

Пример за употреба:

обучение

• проектирам (изследване и развитие)

Дефиниция:

изработвам структурата или вида на нещо под формата на скица, очертания, модел или план

Пример за употреба:

стратегия, уред, процедура, метод

• засичам

Дефиниция:

забелязвам съществуването или присъствието на нещо или някого

Пример за употреба:

дефект, разминаване, болест

• разработвам (метод, процес)

Дефиниция:

създавам или изпипвам в детайли

Пример за употреба:

метод, процес

• диагностицирам

Дефиниция:

забелязвам съществуването или присъствието на нещо

Пример за употреба:

качествен контрол

- **НАСОЧВАМ**

Дефиниция:

казвам или показвам на някого пътя или мястото

Пример за употреба:

клиенти, посетители

- **ДЕМОНТИРАМ**

Дефиниция:

разглобявам на парчета

Пример за употреба:

машина

- **РАЗПРОСТРАНЯВАМ**

Дефиниция:

разпръсквам в различни посоки

Пример за употреба:

информация, поща

- **СЪСТАВЯМ/ ПОДГОТВЯМ ДОГОВОР**

Дефиниция:

формулирам и описвам в подходящ формат

Пример за употреба:

договор за работа

Синоними:

набирам

• очертавам (план)

Дефиниция:

обрисувам или скицирам /фигура, картина, форма/, като с молив

Пример за употреба:

план

• съставям (документ)

Дефиниция:

1) формулирам и написвам в подходяща форма 2) подготвям проект (правен документ)

Пример за употреба:

1) доклад, документ, спецификации, договор, оферта 2) договор, споразумение

Синоними:

описвам, пояснявам

• елиминирам

Дефиниция:

премахвам или отстранявам

Пример за употреба:

нечистотии, дефектни продукти

Синоними:

почиствам / мия

• изследвам, проучвам

Дефиниция:

инспектирам, оглеждам внимателно или детайлно

Пример за употреба:

документ, въпрос, предложение

Синоними:

изучавам (документ)

• **обменям (информация)**

Дефиниция:

давам или получавам (информация, идеи, т.н.)

Пример за употреба:

идеи, мнения, гледна точка

Синоними:

съобщавам

• **разширявам (капацитет)**

Дефиниция:

увеличавам размер, обем, обхват

Пример за употреба:

капацитет, отдел

• **експериментирам (изследване и развитие)**

Дефиниция:

правя опит или опити

Пример за употреба:

уред, прототип, метод

• **ПОЯСНЯВАМ**

Дефиниция:

правя нещо разбираемо, обикновено като описвам ясно и детайлно неговата структура, начин на действие, обстоятелства и т.н.

Пример за употреба:

документ, въпрос, предложение

• ИЗВЛИЧАМ

Дефиниция:

получавам (информация) от даден източник или ситуация

Пример за употреба:

Информация от източник

Синоними:

събирам / трупам (данни), събирам

• намирам заместник (служители)

Дефиниция:

замества един човек с друг

Пример за употреба:

служители

• фиксирам / замразявам (цени / такси)

Дефиниция:

заковавам, така че да не може да бъде променен

Пример за употреба:

цена / такси (продукти / услуги)

• следвам, следя

Дефиниция:

1) наблюдавам внимателно, в продължение на дълъг период от време 2) действам в съответствие с

Пример за употреба:

1) производствен процес, работа 2) инструкции

• продължавам /в следващ етап (маркетинг на продукт)

Дефиниция:

продължавам дадено действие, предимно с цел да се увеличи неговото въздействие

Пример за употреба:

маркетинг на продукт, пускане на нов продукт на пазара

• идентифицирам / признавам (човешки ресурси)

Дефиниция:

разпознавам или доказвам същността на нещо или самоличността на някого

Пример за употреба:

нуждите от човешки ресурси, нуждата от обучение

• съобщавам

Дефиниция:

предавам (информация)

Пример за употреба:

информация

Синоними:

обменям (информация)

• прилагам

Дефиниция:

изпълнявам, осъществявам

Пример за употреба:

принципи, правила, стандарти (за хигиена и безопасност)

• **усъвършенствам**

Дефиниция:

подобрявам качеството

Пример за употреба:

лечение, машина, производствена система, апаратура/инсталация, производствен процес, метод

Синоними:

отглеждам

• **намесвам се (в)**

Дефиниция:

взимам активно участие с цел да модифицирам или да повлиявам на събитията , и на тяхната развръзка

Пример за употреба:

проблем, въпрос, техническа подготовка, конфликт

• **издавам фактура (продукт/услуга)**

Дефиниция:

издавам фактура на клиент

Пример за употреба:

продукт/услуга

• **товаря / натоварвам**

Дефиниция:

качвам или получавам (товар, стока и т.н.) на/от (кораб, камион и т.н.)

Пример за употреба:

товар, стока

Синоними:

доставям / зареждам

• **поддържам / грижа се за**

Дефиниция:

отговарям за доброто състояние на

Пример за употреба:

инсталация, растение, мрежа, градина

• **ръководя, управлявам (екип)**

Дефиниция:

издавам заповеди, изисквам, налагам тяхното изпълнение

Пример за употреба:

екип

Синоними:

надзиравам, наглеждам

• **ръководя, управлявам (човешки ресурси)**

Дефиниция:

издавам заповеди, изисквам, налагам тяхното изпълнение

Пример за употреба:

екип, обучение, персонал

• **изработвам**

Дефиниция:

произвеждам (продукт) от суровини

Пример за употреба:

дрехи, продукти, строителни платна, строителни елементи

• продавам нещо на пазара

Дефиниция:

предлагам или произвеждам нещо с цел продажба

Пример за употреба:

продукти

Синоними:

рекламирам, промотирам (продукт)

• усвоявам, овладявам

Дефиниция:

ставам експерт в дадена област

Пример за употреба:

език, техники, основни принципи

• усвоявам, овладявам (техники)

Дефиниция:

ставам експерт в дадена област

Пример за употреба:

работен процес, техники, чужд език, софтуер

• измервам

Дефиниция:

определям размера, количеството с помощта на мерни единици

Пример за употреба:

съставки, параметри, въздействие, пукнатини, количество/качество, продукт/услуга

Синоними:

дозирам

• **Дозирам**

Дефиниция:

определям необходимото количество

Пример за употреба:

съставки

Синоними:

измервам

• **модифицирам (инсталация)**

Дефиниция:

видоизменям структура, същността, целта и т.н.

Пример за употреба:

инсталация

• **наблюдавам**

Дефиниция:

следа или отчитам (дейност, изпълнение, работа) на двигател или друго съоръжение

Пример за употреба:

машина, уред

Синоними:

контролирам / управлявам

• преговарям (ръководство)

Дефиниция:

работя или разговарям с някого с цел да сключа сделка или да се споразумея

Пример за употреба:

решение, краен срок

• преговарям (договор)

Дефиниция:

работя или разговарям с някого с цел да сключа сделка или да се споразумея

Пример за употреба:

условия на продажба/ покупка, условия на договора (поръчка, количества, краен срок на доставка, компенсация, оферти)

• оптимизирам

Дефиниция:

използвам пълния капацитет на

Пример за употреба:

лечение, машина, производствена система, апаратура/инсталация, производствен процес, метод

• поръчвам

Дефиниция:

изисквам нещо да се достави или направи срещу заплащане

Пример за употреба:

работа, резервна част

• организирам (ръководство)

Дефиниция:

подреждам(части или елементи) в едно структурирано цяло

Пример за употреба:

работа, план за стротелство, дейност

Синоними:

координирам

• организирам (човешки ресурси)

Дефиниция:

подреждам (части или елементи) в едно структурирано цяло

Пример за употреба:

обучение на служителите, набиране на персонал

• опаковам

Дефиниция:

увивам или слагам в пакет

Пример за употреба:

продукти

• участвам

Дефиниция:

вземам участие или се включвам активно, имам дял

Пример за употреба:

дейности, досие, проект

• вода, управлявам

Дефиниция:

контролирам курса, предвождам (група хора)

Пример за употреба:

действия, апаратура, превозно средство

• **планирам (производство)**

Дефиниция:

разработвам или правя планове за

Пример за употреба:

работа, действие, производствен етап, изработване

• **планирам (човешки ресурси)**

Дефиниция:

разработвам или правя планове за

Пример за употреба:

обучение на служители, набиране на персонал

• **ПОДГОТВЯМ (досие)**

Дефиниция:

приготвям нещо с цел то да бъде готово за използване в бъдеще за конкретна цел, събитие и т.н.

Пример за употреба:

дейност, интервенция, документ

• **приготвям, подготвям (производство)**

Дефиниция:

приготвям нещо с цел то да бъде готово за използване в бъдеще за конкретна цел, събитие и т.н.

Пример за употреба:

производство, ястие, апаратура, уред, почвата, повърхност, ред, работно място

• предотвратявам, предпазвам

Дефиниция:

взимам предпазни мерки, за да не се случи нещо

Пример за употреба:

нещастни случаи, конфликти, проблеми, диспути, усложнения

• обработвам

Дефиниция:

третирам или подготвям с помощта на специални методи, напр. храна с цел да се съхрани за по-дълго време

Пример за употреба:

суровини, храна

• програмирам

Дефиниция:

подреждам информацията с цел да бъде обработена от компютър

Пример за употреба:

задача, машина

• рекламирам, промотирам (продукт)

Дефиниция:

стимулирам продажбата на даден продукт, като го рекламирам или осигурявам финансова подкрепа

Пример за употреба:

техника, продукт

Синоними:

демонстрирам (маркетинг)

• показвам, излагам на показ (продукти)

Дефиниция:

излагам нещо на показ, така че околните да могат да го видят

Пример за употреба:

продукти

Синоними:

демонстрирам (маркетинг)

• повишавам самосъзнанието (на служителите)

Дефиниция:

изграждам чувство на отговорност

Пример за употреба:

правила, цели, качество, безопасност

• получавам / доставят ми (товар)

Дефиниция:

получавам доставка или съобщение (писмо, телефонно обаждане)

Пример за употреба:

товар

• набирам

Дефиниция:

привличам (нови членове, подкрепа и т.н.)

Пример за употреба:

персонал

• коригирам

Дефиниция:

поправям, отстранявам грешки, недостатъци

Пример за употреба:

лечение, подход, поризводствена система, апаратура/инсталация, производствен процес, метод

• **ОБНОВЯВАМ**

Дефиниция:

възстановявам

Пример за употреба:

сграда

Синоними:

обновявам, поправям / ремонтирам

• **ПОПРАВЯМ / РЕМОНТИРАМ**

Дефиниция:

възстановявам (нещо развалено или счупено), така че да заработи отново и да е в добро състояние

Пример за употреба:

уред

Синоними:

обновявам, реставрирам

• **ДОКЛАДВАМ ЗА**

Дефиниция:

описвам резултатите от проучване

Пример за употреба:

действия, дейност

• представител съм на

Дефиниция:

изпълнявам ролята на оторизиран представител (на дадено лице, страна и т.н.)

Пример за употреба:

институция, фирма

• разрешавам (конфликт)

Дефиниция:

намирам обяснение или решение на задача или проблем

Пример за употреба:

конфликт

• реставрирам

Дефиниция:

възвръщам първоначалния и добър вид (на произведение на изкуството или сграда)

Пример за употреба:

сграда, картина

Синоними:

обновявам, поправям / ремонтирам

• селектирам, правя подбор (стратегия)

Дефиниция:

избирам (някого или нещо) като го предпочитам пред друг или други

Пример за употреба:

служители, дейности, стратегия

• селектирам, правя подбор (продукти)

Дефиниция:

избирам (някого или нещо), като го предпочитам пред друг или други

Пример за употреба:

части, продукти, апаратура, параметри, лечение, метод, програми и учебен план

• **продавам**

Дефиниция:

пласирам стока на купувач, като я разменям за пари или нещо друго

Пример за употреба:

продукти

Синоними:

рекламирам, промотирам (продукт)

• **служи, в услуга съм на (клиенти)**

Дефиниция:

осигурявам (на гости, клиенти) необходимите стоки и услуги

Пример за употреба:

клиенти

• **подреждам (цветя, градина)**

Дефиниция:

аранжирам, представям

Пример за употреба:

цветя, градина

• **разрешавам (проблем)**

Дефиниция:

намирам обяснение или решение на задача или проблем

Пример за употреба:

проблем, конфликт

• съхранявам

Дефиниция:

поставям в склад, хранилище за съхранение

Пример за употреба:

стоки, храна

Синоними:

обновявам, поправям / ремонтирам

• структурирам

Дефиниция:

придавам определена структура на

Пример за употреба:

данни, документ

• изучавам (документ)

Дефиниция:

разглеждам внимателно

Пример за употреба:

документ

Синоними:

анализирам (информация)

• надзиравам, наглеждам (персонал)

Дефиниция:

направлявам или наглеждам извършването на

Пример за употреба:

производство, екип, служители

Синоними:

ръководя, управлявам (човешки ресурси)

• **надзиравам, наглеждам (производство, персонал)**

Дефиниция:

направлявам или наглеждам извършването на

Пример за употреба:

производство, екип, служители

• **доставям / зареждам**

Дефиниция:

снабдявам с нещо необходимо

Пример за употреба:

машина

Синоними:

товаря / натоварвам, разтоварвам

• **подкрепям**

Дефиниция:

осигурявам помощ на

Пример за употреба:

ръководство, служители, началници, мрежа, екип

- синтезирам (данни)

Дефиниция:

комбинирам в едно цяло

Пример за употреба:

данни

- синтезирам (продукт)

Дефиниция:

произвеждам чрез синтез

Пример за употреба:

продукт

- приемам поръчка

Дефиниция:

взимам проба или проби от

Пример за употреба:

кръв, материал

- взимам проба

Дефиниция:

приемам заявката на клиента за дадена стока или услуга

Пример за употреба:

поръчка

- правя инвентаризация / преглед

Дефиниция:

разглеждам внимателно, преброявам и правя оценка на наличните стоки в магазин или предприятие

Пример за употреба:

компоненти, оборудване

• полагам грижи за

Дефиниция:

грижа се за

Пример за употреба:

човек, животно

Синоними:

третирам (животно)

• транспортирам

Дефиниция:

нося или изпращам от едно място на друго

Пример за употреба:

хора, продукти

• третирам (животно)

Дефиниция:

отнасям се към

Пример за употреба:

човек, животно

• разтоварвам

Дефиниция:

товар(от кораб, камион и т.н..)

Пример за употреба:

товар, машина

Синоними:

доставям / зареждам

• **осъвременявам, допълвам**

Дефиниция:

добавям най-последни данни в

Пример за употреба:

файл, база данни, документ, информация

• **използвам / употребявам**

Дефиниция:

служи си с нещо с определена цел

Пример за употреба:

продукти, терминология, апаратура, техника, компоненти

• **потвърждавам/ одобрявам/ сертифицирам (изследване и развитие)**

Дефиниция:

утвърждавам или определям

Пример за употреба:

процедура, информация

• **приветствам с добре дошли**

Дефиниция:

поздравявам някого (посетител, гост и т.н).. топло и сърдечно за добре дошъл

Пример за употреба:

клиенти, публика

- **работя в екип**

Дефиниция:

работя с група хора за постигането на обща цел